

Redakcja i administracja: Kraków, Sławkowska 29.

Prenumerata miesięczna:

z odsyłką 2 K, bez odsyłki 1 K 60 h,
za granicą 2 mk. 30 fen., 3 fr. 50 ctm., 2 1/2 szyl.,
70 ctm. amerykań.

Prenumerata tygodniowa w Krakowie 40 h.

Konto czekowe Nr. 834.095.

Numer 8 h, poświęteczny 4 h.

Telefon redakcyj 396 — administracji 624.

Adres na telegramy: Naprzód Kraków.

NAPRZÓD

Organ centralny polskiej partii socjalno-demokratycznej.

Wychodzi codziennie (z wyjątkiem niedziel i świąt) o godzinie 6 wieczór, a nadto w poniedziałki i dni poświęteczne o godzinie 10 rano.

Dział inseratowy: Kraków, Gołębia 2.

Ogłoszenia (inseraty)

kosztują od miejsca wiersza jednoszpaltowego
drobnym drukiem (petitem) za pierwszy raz
20 halerzy, następny po 10 hal. — Nadesłano
od miejsca wiersza drukiem petitowym po 40
hal. za każdy raz. Śluby, zaręczyny i nekrologi
po 80 hal. od wiersza za każdy raz.Załączniki (prospekty i t. d.) przyjmuje się za
cenę 2 kor. za 100 egzemplarzy dla zamiej-
scowych, a 1 kor. za 100 egzemplarzy dla
miejscowych prenumeratorów.Reklamacye otwarte są wolne od opłaty po-
czątkowej. — Redakcja rękopisów nie zwraca
i bezimiennych listów nie uwzględnia.

Cynizm „narodowy“.

„Nowa Reforma“ przyniosła wczoraj na froncie obłudne biadania nad uszczupleniem sił „narodowych“ przy wyborach w Galicyi, a z tyłu — telegram z Cieszyna, następującej treści: „Podczas wczorajszych wyborów ścisłych między burmistrzem Demlem a socjalistą Arbeitem Polacy głosowali za Demlem“.

Oto cynizm „narodowy“, jakiego nie widziano dotąd w Polsce, oto zdemaskowanie przerażającej pustki, jaka wieje z szowinistycznych stronnictw polskich!

Dr Demel, to jeden z tych krzyżaków kresowych, który niezmordowanie szczuła całe życie na każdy objaw polskości na Śląsku, to wróg każdej szkoły, każdego stowarzyszenia, każdej gazety polskiej wśród Polaków na Śląsku.

W parlamencie zabierał głos tylko wtedy, kiedy trzeba było zwalczać polskość i denuncjował jako zdracę stanu każdy grosz, który posłano z Królestwa na oświatę polską na Śląsku.

Nienawidził Polaków, pogardzał nimi z butą doskonale krzyżacką.

A towarzyszył nasz Arbeitel, to Krakowianin, który organizuje polskich ubogich tkaczy w Bielsku, który przemawia do nich po polsku i kilkakrotnie toczył zajadłe walki o polskie narodowe żądania, np. o szkołę polską w Białej, o prawo afiszowania polskich ogłoszeń, o polski język w sądach przemysłowych.

I oto w imię „polskości“ konserwatyści polscy głosy swoje oddają na Demla, na krzyżaka, i obalają socjalistę Arbeitla!

Zaiste cały frazes „narodowy“ naszych stronnictw burżuazyjnych pokrywa się dziś doskonale i dokładnie z interesem wyzyskiwaczy, którzy w razie niebezpieczeństwa ze strony robotników łączą się ze sobą bez względu na poprzednie swoje deklaracye o „dziedzicznym“ wrogu...

Jeden był tylko szczerzy, zawzięty wróg polskości na Śląsku — dr Demel i tego wybrali narodowcy polscy na swojego pośła!

A potem przyjdzie „Nowa Reforma“ ze starym, zwietrzałym frazesem o „beznarodowości“ socjalistów, potem zjadą się Sokoły galicyjskie do prastarego Cieszyna i będą przy kufłach piwa znowu ratować Polskę i te „podłe malowanki“ będą dalej udawały polskość i w arendę brały naród nasz nieszczęsny!...

Wybór Demla to oplwanie walczącego o prawa ludu polskiego na Śląsku, wybór ten to uniżenie się i upodlenie stronnictw

„narodowych“ — dobrowolne, bez nacisku, ot tak — z podłości, z posiewu stańczykowsko-demokratycznej idei na Śląsku.

Całe szczęście, że socjalizm ogarnął już polskie masy ludowe, szczęście, że zarazą spodlenia narodowego znalazła w organizacjach socjalistycznych silną tamę.

Ten cynizm, to przedzgonny znak „narodowych“ partij.

Zbawczy środek.

Powszechne, równe prawo wyborcze wydobyla z władz galicyjskich wszelką utajoną energię wyborczą — stary kurs nie stracił na wartości — owszem przystosowano wszelką wiedzę i doświadczenie wyborcze do nowej sytuacji.

Gwałt i rozbój wyborczy, represya, oszustwa i przekupstwa — wszystko to siłą rzeczy zużyła bankrutująca klika szlachecka, by tylko utrzymać się przy władzy.

Ale i to nie pomogło.

Musiano się więc uciec do jedynego środka, nie zawodzącego nigdy — do wydawania kartek wyborczych dopiero w dniu głosowania, wbrew nakazowi ministerstwa. Kandydaci „narodowi“ rozdawali już na kilka dni przedtem kartki ze swoim nazwiskiem — tylko opozycja skazana była na ostatnie godziny przedwyborcze.

Niedziw też, że wybory ponowne i ścisłejsze, specjalnie u nas powiększyły liczbę głosów kandydatów „narodowych“.

Curiosum wprost stanowi wzrost głosów rady Bujaka. Tylko temu systemowi rozdawania kartek, mogą ks. Szpondler i Stohandel przypisać poważną ilość głosów jaką otrzymali — tylko dzięki temu uzyskał w bialskim większości p. Dobija, a ks. Hanusiakowi przybyło głosów.

Wszystkie wybory u nas odbyte, były widowiskiem niezmiernie odważnej, bohaterkiej wprost walki: sterylizowanej, okradzionej masy wyborców z systemem dotychczasowym. Wobec tego jednak sposobu rozdawania kartek głosowania — masa ta była bezbronna i tylko temu zawdzięcza „Rada narodowa“ tę garść mandatów, jaką uzyskała.

Listy warszawskie.

Warszawa, 23 maja.

Echo wyborów galicyjskich. — P. P. S. o autonomii.

Wybory galicyjskie i ich wynik budzą tu olbrzymie zainteresowanie. Klęskę krakowską odczuliśmy chyba niemniej bole-

śnie, aniżeli wy sami, towarzysze galicyjscy. Wrażenia tej klęski nie może zatrzeć nawet wieść radosna o olbrzymim zwycięstwie naszych kandydatów w całej Austrii. Nie tracimy nadziei, że tow. Daszyński znajdzie się przeciw w parlamencie wiedeńskim, gdzieby jego brak nikim się nie dał zastąpić.

Po raz pierwszy możemy śledzić przebieg kampanii wyborczej za kordonem na podstawie wiadomości autentycznych, ponieważ od paru tygodni pisma galicyjskie uzyskały wstęp do nas. Możemy więc obecnie czytać po cukierniach „Czas“, „Narodówkę“, „Reformę“, a nawet „Kuryera lwowskiego“, co prawda gęsto przyozdobione czarnymi plamami, pozostawionymi przez cenzurę. Cenzura bowiem usilnie zasmarowuje osławionym „kawiozem“ te ustępy w telegramach z Rosji, które mogłyby nas zdemoralizować pod względem politycznym. Charakterystyczne, że zacieraniu ulegają te telegramy wyłącznie w pismach polskich zakordonowych. W takiej „Neue freie Presse“ lub w „Berliner Tageblatt“ nie ulegają wcale cenzurze i np. ci, którzy chcieli czytać sensacyjne rewelacye o zamachu, przygotowywanym w Carskim Siole, mogli to czynić, korzystając z pism niemieckich.

Warto zaznaczyć, że komunikat urzędowy o zamachu, opublikowany we wszystkich pismach przed paru dniami, nie wywołał prawie żadnego wrażenia, a w każdym razie daleko mniejsze, aniżeli ostatnie mowy członków Koła polskiego w Dumie. Od czasu wniesienia projektu autonomii Królestwa Polskiego ogół bardzo uważnie śledził rozwój wypadków w Dumie, którą uprzednio mało się stosunkowo interesowano.

W wydanym wczoraj nr. 217 „Robotnika“ frakcyi rewolucyjnej P. P. S. spotykamy się z artykułem, poświęconym specjalnie sprawie autonomii. Jest to pierwszy głos socjalistyczny w tej kwestyi, to też zasługuję na tem większą uwagę.

„Robotnik“, zaznaczając, że celem walki rewolucyjnej proletariatu polskiego autonomia być nie może, podkreśla jednocześnie fakt, że należy ją traktować jako etap. „Robotnik“ w dalszym ciągu odma-wia Dumie prawa wtrącania się do wewnętrznych spraw Królestwa, uznając konstytuante warszawską za jedyny organ kompetentny w sprawie opracowania konstytucyi dla Królestwa Polskiego. Dowodząc nieziszczalności hasła autonomii przez Dumę, „Robotnik“ krytykuje wniosek autonomiczny Koła. Wkońcu „Robotnik“ podkreśla demokratyczność i rewolucyjność hasła autonomii.

W dodatku do nru 217 „Robotnika“ zostały umieszczone znane już wam dokumenty pośmiertne, dotyczące nieodżałowanego tow. Barona — jego mowa przed sądem wojennym i list do towarzyszy.

Swój.

Rozboje wyborcze.

Kłamstwa Ludwika Szczepańskiego. Z Nowego Sącza otrzymujemy następujące pismo: Z powodu umieszczenia w „Nowinach“ notatki pod tytułem „Socjalistyczny teror w Nowym Sączu“, spieszymy z niniejszym listem w celu faktycznego sprostowania. 1. Nieprawdą jest, aby młodzież „demokratyczna“ zaraz na wstępie została otoczona przez socjalistów pod wodzą Kaczanowskiego, który o ich przyjeździe dowiedział się znacznie później; natomiast jest prawdą, że jedna z przybyłych hyen wyborczych niezadługo po przyjeździe zdołała wyłudzić u robotnika przy pracy głos za 70 ct. czem cała banda ściągnęła na siebie słuszne oburzenie i rozdrażnienie uczciwej części ludności. 2. Fałszem jest również, aby agitatorzy socjalistyczni mieli podburzać ludność do czynów gwałtownych przeciw przybyłym; przeciwnie — Kaczanowski i inni wszelkimi sposobami starali się uspokoić oburzenie powszechne, które wybuchło bez najmniejszej w tym celu agitacyi. 3. Nieprawdą zgoła jest, aby dwóch przybyłych pobito do tego stopnia, że „są aż ciężko chorzy“. Nic podobnego nie miało miejsca, natomiast powszechnie stwierdzonym faktem jest, że młodzież „demokratyczna“ zaraz na wstępie wziął w opiekę dość silny oddział żandarmeryi i nie odstępował jej ani na chwilę w pochodzie; na niewdzięczność więc ze strony władz nie może chyba młódz „patriotyczna“ narzekać. 4. Wreszcie nadmienić musimy, iż żaden z przybyłych tu dwóch akademików-socjalistów nie jest poddanym rosyjskim; tym razem więc denuncjacya nie udała się naszym „patriotom“. Cała wiadomość, podana w „Nowinach“ jest zwykłym fałszem. Przesyłamy wyrazy głębokiego poważania. Jan Mniszek, st. fil., Feliks Dobrowolski, st. praw.

W Przegini Duchownej odbyło się w dniu 24 b. m. głosowanie przy niesłychanych nadużyciach i zastosowaniu wszelkich możliwych sztuczek wyborczych. Głosowanie odbywało się w szkole, gdzie dawano wyborcom kartki głosowania albo już wypełnione, albo też zaraz je wbrew woli wyborcy wypełniano nazwiskiem ks. Szpondra. I tak kazali sobie włościanin Szymon Feluś

H. HEIJERMANS.

DWA BOGI.

Nie, temu chyba nikt nie zaprzeczy, że był on szpetny. Istnieje możliwość, a nawet prawdopodobieństwo, że zdala wydawał się być pięknym, dla niewiast niebezpiecznym zuchem, dandysem, serc pogromcą — tak jest. Ale w Amsterdamie mówiono powszechnie, że jest on straszliwie szpetny, a prztem najczarniejszy egzemplarz całego swego rodu. Massa był murzynem, wielkim, kościstym murzynem, z czarnem czołem, o rozplaszczonym nosie, kędzierzawym łbie, o ustach czerwonych, wydętych jak bifstyk, świeżo wykrojony przez rzeźnika. Czarny Massa i biały John odbywali artystyczną „tournée“ po Anglii, Niemczech i Belgii, a obecnie występowali w amsterdamskich teatrzykach rozmaitości, jako para muzycznych kłownów. Szczególny sukces miał Massa. Mógł przystać najoryginalniejsze miny. I śmiała się publika bez końca, gdy Massa brzdękał na mandolinie i nagle zdawał się połykać palące się cygare, które po chwili znów zjawiało się dymiące w jego ustach. Że przytem Massa nie parzył sobie języka, tego pojąć nie mógł żaden śmiertelnik. Istny cud! Sukces nielada — na deskach budy.

Ale tylko na deskach. Innym był we dnie w kawiarniach. Nie mógł krokiem stąpić, by się za nim nie oglądano. Raz musiała nawet policja interweniować. Skandal z bandą uli-

czników. Byłby ukreślił kark młokosowi, gdyby wezas się nie pohamował. A potem znowu dorośli. Kobiety śmiały mu się w twarz, mężczyźni oglądali się za nim. W niedzielę przed Bożem Narodzeniem miał zajście w kawiarni „artystycznej“, gdzie chyba najmniej mógł się tego spodziewać. Jak to oni znajdowali zabawnym, białym palcem pociągnąć po jego czarnym policzku i pytać potem ze zdziwieniem: „Czy nie puszcza to farby?“ On widział w tem podłość, nikczemność, łotrstwo. I wściekły położył kres zabawce.

W pierwszy dzień Bożego Narodzenia gniew Massy wzrósł bardziej.

Modlił się w kościele. John tego nie czytał. On jednak tak. Nie zaprzestałby za żadne pieniądze. Po przedstawieniu wypił spokojnie szklankę grogu, jak zawsze i poszedł na przechadzkę, a wczesnym rankiem skierował swe kroki do kościoła, gdzie chóry tak wspaniale śpiewały, że łzy ciśnieły mu się do oczu. Usiadł w kącie, kościastą głowę pochylił nabożnie, spłótł czarne ręce i szepcąc poruszał ustami.

Wtem wytrącono go z nastroju. Dwóch białych chłopców i dziewczę — troje dzieci obok niego: widocznie nie zdawały sobie z tego sprawy, gdzie się znajdują — gdyż inaczej nie uczyniłyby tego — oglądały się na Massę — i uśmiechały się. A dziewczynka wytrzeszczyła na niego oczy, zdumiona, że murzyn kłęczy w kościele, z taką komiczną twarzą, czarny, jakby dopiero wylazł z komina. Nieznosnymi byli chłopcy, para nierównych wzrostem małpiat. I gdy Massa się modlił, śmiali się piskliwie z jego kędzierzawej czu-

pryny, czerwonych ust, z jego dużych, czarnych uszu i białych zębów. Do licha, co za murzyn! — a jaki nos; pewnie dzieckiem musiał upaść na nos. Nie, to mu matka zrobiła, gdy jeszcze był mały. Matki w Afryce robią tak wszystkie z małymi murzynami — hehehehe — ciszej, ty — uważaj.

Przy wyjściu także u dorosłych zauważyć można było szmery zdumienia. Kobiety całkiem się nie żenowały. Uznawały to pięknem, że murzyn biegł do kościoła z modlitewnikiem w rękę i spełniał swój obowiązek. Jak świat naprzód postępuje; dawniej nie można było myśleć o czemś podobnem; ale teraz: pięknie doprawdy, bardzo pięknie...

O 5 godzinie rano — a była jeszcze ciemna noc — Massa wrócił do domu, do swego mieszkania na IV. piętrze przy Marmoestraat. Cicho powiewający promień świecy oświetlał groźną twarz murzyna, której policzkowe kości miały niebieskawe połyski.

John, który z przyjaciółmi wieczorem grał w karty, leżąc na łóżku, z łóżka pod nos podciągnął — na kółdrze zaś rozłożył całą swoją garderobę, by mu cieplej było.

Dobry wieczór — bąknął Massa specjalną angielszczyzną wędrownych kuglarzy.

Dobry wieczór — odrzekł John, wytrącony z pierwszej drzemki, która właśnie przejsz miała w sen.

Massa postawił świecznik, odpiął swój kołnierzyk Prince of Wales (bo był murzynem dbającym starannie o swą toaletę), zdjął przez głowę koszulę i t. d., i t. d., aż wkońcu znalazł się pod wilgotno-zimnym kocem, na

łóżku, w siedzącej postawie. Niezwykła ta postawa, o tak niezwykle późnej porze, nie mówiąc już o niezwykle wyrazie twarzy, wyciągniętych w ryjek ustach i głębokiej bruździe około płaskiego nosa — wywołały w sąsiednim łóżku szmer i pojawienie się spiczastego nosa Johna.

— Nie zgasisz świecy, Massa?

Tak — rzekł murzyn, lecz nie poruszył się. Czarna jego głowa kędzierzawa rysowała się na wybielonej wapnem ścianie łóżka, czarne jego ręce obwisły beznamiętnie na kocu.

— Brakuje ci co? — pytał John, nieco zdziwiony tem szczególnem zachowaniem.

— Nie — zamruczał Massa, wytrzeszczając przed się oczy — nie mi nie brakuje, nie...

— To zgąś świecę, jestem zmęczony...

Usta murzyna poruszyły się na kształt czerwonej trąbki ku płomieniowi świecy, cofnęły się znowu, stały się płaskie, i tępym wzrokiem ospałym patrzył w światło.

John kręcił się i niecierpliwiał pod kółdrą.

— No — rzekł ze złością.

A murzyn, nie powstając, z nieruchomo w płomień świecy wytrzeszczonymi gałkami ocznymi, nie ruszając powiekami, począł gniewnie mówić:

— ... Byłem w kościele...

— Wiem.

— ... I teraz kręci mi się po głowie...

szczególna myśl... niepojęta...

— Cóż takiego? — ziewnął John.

Zamyślony murzyn pochylił się niżej ku świecy — białe włosy srebrzyste połyskiwały wśród czarnej, kędzierzawej czupryny, i po

napisać nazwisko Dąbka (ludowca), a panowie z komisji napisali mu ks. Szpondra. Korzystano z tego, że chłopci pisać nie umieją, nie dopuszczono nikogo z opozycji do komisji wyborczej, głosowanie tajne było prawie że jawne. Komisja wyborcza robiła, co chciała, nie mając nad sobą żadnej kontroli.

* * *

Stryśzawa koło Suchej. — Nasz duszpasterz stryśzawski stał się agitator i zwolennikiem narodowej demokracji, nie zadawał się swymi czynnościami zawodowymi. Nie mało zdziwiło mieszkańców wsi Stryśzawy, gdy dnia 12 bm. w niedzielę ksiądz stryśzawski już o godz. 10^{1/2} przed południem ukończył nabożeństwo i nakazał pobożnym parafianom, by zaczekali przed kościołem. Niedługo też wystawiano ich cierpliwie na próbę, bo zaraz zjawił się kandydat Jaworski ze swoją świtą urzędników sądowych ze Suchej, ogłaszając swoją kandydaturę, przyjął gwizdanie.

Zaś w niedzielę 19 b. m. ksiądz stryśzawski obwieścił z ambony pobożnym parafianom, by dnia 24 maja do wyborów nie poszli, by lepiej ten czas poświęcili robocie w polu, albowiem Jaworski i tak nie przejdzie, a innych kandydatów popierać nie potrzeba.

* * *

Z Dębicy piszą nam: Biedniejsze mieszczaństwo i klasa robotnicza tutejsza teraz mogła naocznie przekonać się, w jaki sposób robi się wybory w Galicyi. Dotąd tych biedaków klika kahalno-magistracko-klesza nie potrzebowała zawiadamiać, jeżeli kiedy jakieś wybory się odbywały; dopiero obecnie przy powszechnych wyborach wzięto tę szarą, pracującą masę, jeszcze nieświadomą do robienia wyborów za pomocą wypróbowanych w Galicyi środków: rozpiania, przekupywania i straszenia opornych. Pierwszeństwa w tej zbożnej pracy podjął się burmistrz świeżo upieczony głosami żydów p. Jakliński, który w porozumieniu ze starostą, sławnym z doręczania kart już wypełnionych nazwiskiem ks. Szczeklika, postanowił zrobić posłem zniechęconego Pastora. Puszczonego w ruch plebanie, Teuflów, Mahlerów, Jaklińskich, urządzano pijatyki w t. zw. „Ojczyźnie“, gdzie ojczulkowie duchowni wciągli wyborców, aby przy spożyciu piwa wydierać im kartki wyborcze i wyciskać na nich nazwisko Pastora. Tym zaś, którzy siedzieli w domu, płatne hyeny gwałtem wydierały kartki dla napisania Pastora; burmistrz pomalutku wydawał w magistracie kartki tym, co do których nie miał pewności.

Dalej przypomniano sobie, że i komisja sanitarna z drem Męskim na czele też dużo zrobić może i w przeddzień wyborów urządzono podróż agitacyjną po różnych szynkach i masarzach dla duszenia zarazków cholerycznych, które mogłyby zaszkodzić wyborowi Pastora. Nawet chorem podobno dr Męski obiecał wrócić na czas zdrowie, jeżeli przyrzekną oddać głos na Pastora. Miało to miejsce dnia 22 b. m. u chorego już od 5 tygodni Z. Pelza krawca, który miał tylko p. Męskiemu słówko rzec, że da głos Pastorowi, a Męski pozwolił mu łaskawie tego samego dnia wyzdrowieć.

Każda hyena miała swój osobisty interes agituując za Pastorem. P. Jana, naczelnik stacyi na gwałt chce awansować na inspektora i iść do Nowego Sącza, jako naczelnik stacyi, co już ks. Pastor na manszecie sobie zapisał.

Jak obrzydliwie postępowali geszefciarze wyborczy świadczy fakt, że biedny workonosz niemowa instynktownie odczuł brudotę

hyen; gdy jedna z tych niejaki Setkowicz namawiał przed handlem Głabia wyborców na pijatykę, to ów niemowa wyjął parę centów z kieszeni i na migi wołał Setkowicza do prepiacyi, że on jemu zapłaci.

Nie są wolni od takiego samego zarzutu i zwolennicy p. Dihma, kandydata demokracji. Z tej strony też urządzono pijatykę, w sposób skromniejszy. Załujemy p. Dihma, że się dał namówić szczupłej garstce tutejszej inteligencji do kandydowania na szkodę kandydatury tow. Tokarskiego. Nieskończono szereg nadużyć, szwindlu i teroru na wołowej skórze nie spisałyby i nie dziwiły się, że każdy spokojny i uczciwie myślący człowiek ma wstręt do takich wyborów, gdyż z góry jest przekonany, że zostanie okradziony z praw.

* * *

Wybór Kolischera i Kołomyi. Po niesłychanych gwałtach ogłoszono posłem Kolischera, sfałszowanego mu większość 4 głosów i w ten sposób nie dopuszczono do ścisłego wyboru z tow. drem Schorrem. Wyniku wyborów z obawy przed strasznym wzburzeniem oficjalnie nie ogłoszono; patrole wojskowe przeciągały przez miasto, by w razie potrzeby wziąć w obronę oszustów wyborczych przed rozgoryczoną ludnością.

Z okręgu Jasło-Gorlice.

Jak ks. Pastor i ks. Męski zostali „wybrani“.

a) Okręg wiejski.

Po długoletniej pracy miejscowych komitetów P. P. S. D. w Jasle i w Gorlicach lud wiejski przebudził się i przy wyborach 14 maja szedł masą do urny i odrzucił ks. Męskiego, centrowca, a wybrał Jakóba Madeja ludowca. Tak to zwycięstwo ludowcy socjalistom zawdzięczają. Przy ścisłych wyborach między ks. Męskim a Ciślakiem, ruskim radykałem, zaszła rzecz niesłychana i oburzająca! Poseł Stapiński z nowo wybranym posłem Madejem dali hasło i polecenie ludowcom, by nie na Rusina Ciślaka lecz na Męskiego, centrowca, głosowali! I tu w Jasle, w starostwie poparcie swoje przyobiecali. Ale lud rozgoryczony na kleryków nie chciał głosować na ks. Męskiego, lecz tylko na chłopca Rusina. Starostowie już poparcia Stapińskiego nie potrzebowali, gdyż ks. Męski z góry był posłem z ich łaski. Robiło się to w następujący sposób: Komisarze wyborczy specjalnie z namiestnictwa przystąpi, mieli gotowe kartki bite stampilią na ks. Męskiego i z takimi kartkami do miejsc wyborczych rozjechali się! Przy głosowaniu rozdawano już wypełnione kartki na ks. Męskiego, tak że i komisarzy wyborczych już nie potrzebowano; wyborcy nie chcieli jednak głosować na te kartki i np. w Brzyskach głosowało zaledwie 15! Na to znalazł się sposób, bo gdy wyborców nie było, to — jak to miało miejsce w Tarnowcu — poprostu nabrali kart do ręki 100, 200 lub 300 i wrzucili do urny i w ten sposób ks. Męski miał głosy bez wyborców.

W Brzyskach komisarz Gawroński prowokował tak wyborców, że rozkazywał użyć palnej broni żandarmom! Aresztowano i przeprowadzono organistę Krogulskiego do Jasła za to tylko, że protestował przeciw takiemu łajdactwu. Dopiero za interwencją kilku obywateli wypuszczono go na wolność!

Lud polski jest oburzony na Stapińskiego i na Madeja, zarzucając im, iż jeszcze do parlamentu się nie dostali, a już lud oszukali i zdradzili, każąc głosować na Męskiego i to wypełnionymi kartkami przez urzędujących komisarzy.

Na usługach ks. Męskiego i Pastora był burmistrz jasielski Metzger i cała sfera za-

pitych indywiduów. Policja rozdawała odezwę za Męskim i Pastorem, a przeciw ludowcom. A teraz wybory:

b) Z okręgu miejskiego.

Starostwo jeszcze 2 maja legitymacye dla miejskich wyborców wypełniło, lecz dopiero na dwa dni przed wyborami magistrat rozdzielał je. Wyborcom kart nie doręczano zaraz, lecz wprawdzie dano znać, że legitymacye i kartki wyborcze znajdują się w magistracie i tam najęci już naganiacze ściągali wyborców i wobec nich kartki rozdawano już także gotowe z pieczęcią Pastora. — W drugi dzień świąt w cechach rozpiano ludzi i wpychano gotowe kartki na Pastora.

Gdy na zgromadzeniu tow. Tokarski napiętnował te szacherki z kartkami, burmistrz kazał rozdać trochę kart, a o resztę bębnił, by się wyborcy do magistratu zgłaszali.

Przy rozpoczęciu wyborów spędzono naganiaczy i hyeny wyborcze i nazwano ich „strażą honorową“, która przy starostwie wydierała kartki na tow. Tokarskiego, a wpychała gotowe na Pastora. W dzień przed wyborami o godz. 9^{1/2} wieczór wpadł do mieszkania tow. Kukulskiego żandarm z policjantem w zamiarze aresztowania go za to, że jednemu wyborcy, który nie chciał głosować na Pastora, lecz żądał kartki czystej, dał tow. Tokarski swoją kartkę.

Pomimo, że partyi naszej odmówiono większej sali na zgromadzenia i wskutek tego mieliśmy tylko dwa zgromadzenia w szczupłej sali prywatnej, mimo że nie umieszczono dużo robotników na liście wyborczej, zaś wielu z naszych wyjechało, pomimo gwałtów i jawnego głosowania przez stampiliowanie kart Pastora, nasz kandydat otrzymał 208 głosów, z czego jeden unieważniono.

Ale za to demokracja polska górą, bo zaledwie 51 gł. zdobyła. Pastor, rozumie się, otrzymał więcej, bo 751 gł. Demokracji w Jasle niema, a i syonistów także niema, bo żydzi wszyscy głosowali na kandydata centrum katolickiego, na Pastora, otwarte kartki oddając!

Tak się wybory w Jasle skończyły. Po skończonych wyborach zamówił urzędnik sądowy Szymański muzykę i ta do Biecia grać ks. Pastorowi wyjechała.

W Gorlicach w dniu wyborów 23 b. m. rano doręczono orzeczenie starostwa podpisane przez p. Federowicza, że nie przypuszcza się mężów zaufania. Także doręczono odpowiedzi na reklamacje dopiero w dzień wyborów z tem, że rekurs do namiestnictwa należy wnieść.

Wybory same przeprowadzone w Gorlicach przez starostę Tustanowskiego były wprost bezprawiem, które ten kacyk powiatowy popełniał na każdym kroku. Mężów zaufania naszej partyi nie dopuścił. Obawiając się, aby żydzi nie głosowali na tow. Tokarskiego, dwóm wyborcom przy urnie odebrał kartki i takowe przeczytał, aby wzbudzić postrach u żydów i zmusić ich do oddania Pastorowi swych głosów. Ten środek nie zawiódł, bo żydzi jak jeden mąż oddali swoje głosy Pastorowi, który w ten sposób osiągnął 680 głosów, zaś tow. Tokarski 182, a p. Dihm 48 głosów.

Towarzysze! Rozszerzajcie prasę socjalistyczną! Abonujcie „Naprzód“!

Pokłosie wyborcze.

Kahalnicy nie mogą przebaczyć swym politycznym przeciwnikom ich przekonań i teraz mszczą się na masie biednej, od ich kaprysu i woli zależnej.

woli, z wahaniem, każde słowo ważąc, zapytał melancholijnym prawie głosem:

— ... John, jak ty sobie wyobrażasz, że Bóg wygląda?

Głowa białego kłowna wynurzyła się z przestraczem z pod kołdry.

— Słyszysz, śpij teraz! To lepiej!

Murzyn ciągnął jednak dalej:

— ... Czy mógłbyś ty sobie wyobrazić, Johnny, że Bóg — i zakłopotane wahanie malowało się w jego głosie — no, ty naturalnie mi wysmiejesz — wiem już — czy mógłbyś sobie wyobrazić, że Bóg jest podobny wyglądem do mnie?...

Massa słusznie przewidział — John ryknął śmiechem, tak złośliwym, że musiał uciekać, kaszając. Trwało to długo, zanim przyszedł do siebie i zawołał ze śmiechem:

— Co za wspaniały dowcip! — musisz dziś wieczorem popisać się nim na deskach! Z pewnością zrobisz furorę!

— ... Tak, ty się śmiejesz; wiedziałem to naprzód; ale pytam się ciebie jeszcze raz, jak twoim zdaniem Bóg wygląda?

— Ach, nie pleć! — śmiał się John, — to przecież takie naturalne, a on tu nad tem filozofuje!... Widziałem, że malują zawsze kochanego Boga, jako starego pana, z długą, białą brodą, przecież to takie jasne, jak polewka z kluskami!

— ...Więc jako białego? — pytał Massa znowu, z obwisłą wargą dolną i nieruchomymi ciagle oczyma.

— Czybyś wołał ty, aby...? — i znowu zaryczał śmiechem John.

— Śmiej się tylko, — rzekł murzyn, wytrzeszczając oczy na płomień świecy, — ale tak samo, jak twój Bóg nie może być czarnym, tak i ja nie przedstawiam go sobie jako białego. I tego żaden z nas nie uczyni!...

— To nawet niegłupio pomyślane — zawyrokował John, zdziwiony logiką swego przyjaciela, jeżeli ja nie mogę go sobie wyobrazić jako czarnego — to wy wyobrażacie go sobie czarnym, hahaha! — To ty nie możesz myśleć, że jest biały. Właśnie musi to być dla ciebie komiczne. Jeszcze nigdy nad tem się nie zastanawiałem.

Murzyn skinął głową potakująco. — Chwilę siedzieli w milczeniu, zamyśleni, czarny biały i czarny — każdy na swoim łóżku — każdy z czarnym cieniem swego ciała, rysującym się na ścianie łóżka.

— Ależ człowieku, któż ci to mógłby wytłumaczyć? — rzekł John, na pół drzemiąc, na pół zdziwiony ważnem odkryciem Massy. — Przed śmiercią nie się nie wie...

— Nic, nie... — powtórzył murzyn.

— A zanedo filozofować, to zawsze niezdrowo, można z tego oszaleć — pocieszał go John.

— To prawda — przytakiwał murzyn — ale są zagadki, zagadki, zagadki...

— Tak, tak, tylko nie łam sobie głowy chłopie i zgąś świecę.

— Tak — rzekł murzyn i znowu w kierunku płomienia świecy wydłużyły się w ryjek usta tej szpetnej, niebieskawo-czarnej twarzy.

— Johnny — gdybyś ujrzał Boga w postaci murzyna, czybyś weń mógł wierzyć?

— Nie — odrzekł John stanowczo, naciągając kołdrę na głowę.

— A zatem — filozofował Massa, ze smutkiem wymawiając dobitnie każdą zgłoskę, — a zatem, Johnny — zatem pojmiesz i ty, że ja nie mogę wierzyć w białego Boga. —

— I gdybym za to miał dostać gażę za cały rok, jednak bym tego nie uczynił — bo wtedy musiałbym przyjąć za oczywistą prawdę, że jest więcej Bogów — głupia to historia — to wstrętne — gdy się tak myśli — to by się chciało...

I postrzegając jednak, że Johnny chrapał, zamilkł i splótł ręce na wystających z pod koca kolanach i siedział tak w zamyśleniu, pochylivszy chudą, czarną głowę, wytrzeszczając błędnie gałki oczne na płomień, aż zgąśła z szelestem świeca i ranek płowoszary zajaśniał przez okna poddasza.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Panowie Marguliesy i Aronsohny chcą radykalnie wyleczyć żydów z choroby opozycyjnej i nie przebiegają w środkach. I tak pomścił się kahał krakowski na biednym „chazenie“ Uscherze Dresnerze, który przez 18 lat odprawiał nabożeństwo dla więźniów żydowskich. Za to, że Dresner odważył się oprzeć hyenom kahalnym i nie chciał im wydać legitymacji, usunięto go z tej posady, przynoszącej mu i tak marny dochód 100 K rocznie.

Kahał podgórski wywarł masową zemstę na biednych opozycyjnych żydów i na zebraniu we wtorek 21 b. m. uchwalił dać zapomogę tylko tym, którzy głosowali za Charytowskim. Prezes stowarzyszenia „Sike Chal-ne“ p. Aronsohn oświadczył, że z żadnemu z opozycjonistów recepty nie podpisze.

Oto praca dobroczynna „opiekunów“ żydostwa. Przed wyborami wołali ci panowie, że tylko interes biednej masy leży im na sercu, że tylko oni dbają o „żydostwo“ — dziś, po wyborach, biczem pomsty smagają swych współbraci żydowskich.

I tu dopiero panowie ci pokazują się we właściwym świetle, nawykli do ciemnienia masy, do grabienia praw ludu, skoro tylko zrzucili maskę wyborczą, pokazali zęby ludowi.

Ale masa żydowska dawno już ich poznała i osądziła.

Restaurator Lamensdorf przy ulicy Lubicz namawiał w tak zwanej „Mordowni“ robotników kolei północnej, do głosowania za Petelenzem. P. Lamensdorf zapomniał, że żyje z robotników i stał się hyeną wyborczą, nie bacząc na skutki, jakie to za sobą pociągnąć może. W same wybory z przodu jego restauracji drzwi zamknięte ale otwarte z tyłu, pito u niego i przerabiano wyborców na zwolenników Petelena. Ściągano robotników z browaru Goetza i rozpajano ich na cześć kandydata „narodowego“.

P. Lamensdorf może być pewnym, że robotnicy o nim nie zapomną.

Wybory galicyjskie.

Wybory ściślejsze i ponowne w dniu 24 maja.

Oświadczenie.

W okręgu wiejskim Biała-Oświęcim-Andrychów-Kęty nie zgłaszałam mojej kandydatury na posła do parlamentu, ani przy wyborach ściślejszych jej nie stawiam. Tym zaś, którzy wbrew mojej woli głosy swoje mi dali, uprzejmie dziękuję.

Ignacy Daszyński.

Okręg 40. Kraków-Podgórze-Wieliczka.

Oprócz jednej gminy powiatu wielickiego głosowało 19.877 wyborców. Otrzymali: Wójcik (lud.) 8700, Bujak (kons.) 5501, Klemensiewicz (soc.) 5450. Rozstrzelonych 198. Ścisły wybór na dwóch posłów między Wójcikiem, Bujakiem a Klemensiewiczem.

Okręg nr. 37 Wadowice-Myslenice-Skawina-Kalwarya-Zator.

W ściślejszym wyborze wczorajszym według obliczenia prowizorycznego oddano głosów 13.216. Łuszczkiewicz (rzekomo ludowiec) 8799, Sułczewski (soc. dem.) 4111. Wybrany posłem Marek Łuszczkiewicz.

Okręg nr. 64 Lwów-Gródek.

Według ostatecznego obliczenia głównej komisji wyborczej oddano głosów 24.385. Abrahamowicz 7.166, ks. Folis (Ukrainie) 12.225. Obaj wybrani. Ponadto otrzymał Breiter 3898, Pawlików (moskalofil) 913.

Okręg Nr 60. Buczacz-Monasterzyska-Podhajce.

Znany dotychczas wynik głosowania ściślejszego jest następujący: Oddano głosów 21.642. Ks. Gromnicki (nar. demokr.) 8739, Gabel (syon.) 13.500. Wybór Gabla zapewniony.

Chrzanów. W okręgu Nr 35 głosowało 15.176 wyborców. Otrzymali: Stohandel (centr.) 5236, Kurowski (soc.) 5034, ksiądz Szponder 4426, Dąbek (lud.) 247. Odbędzie się wybór ściślejszy na dwóch posłów między Stohandlem, Kurowskim i Szpondrem.

Biała. W okręgu Nr 36 oddano 14.938 głosów. Dobija (centr.) 7498, ks. Hanusiak (centr.) 3387, Daszyński (soc.) 3194, Kubik (lud.) 795. Wybrany posłem większości Dobija. Na posła mniejszości(?) odbędzie się ścisły wybór między ks. Hanusiakiem a Daszyńskim.

Przemysł. W okręgu Nr 81 głosowało 37.698 wyborców. Otrzymali: Czaykowski (kons.) 12.966, Cegliński (Ukrainiec) 18.541, Nestorowicz (moskalofil) 3694, Stapiński (lud.) 2370. Odbędzie się wybór ścisły na dwóch posłów między Czaykowskim, Ceglińskim a Nestorowiczem.

Dalsze wybory w Galicyi. 1. We wtorek 28 maja trzeci wybór, względnie wybór ściślejszy dla tych, którzy wybierali 14 b. m. 2. W piątek 31 maja trzeci, względnie ściślejszy wybór dla okręgów wiejskich, które wybierały 17 b. m. i ściślejszy dla okręgów miejskich, które wybierały dnia 23 maja. 3. We wtorek 4 czerwca, ostatnie ściślejsze wybory dla tych okręgów wiejskich, które wybierały 14 b. m. 4. W piątek 7 czerwca ostatnie ściślejsze wybory w wiejskich okręgach, które wybierały 17 maja.

Krwawe wybory.

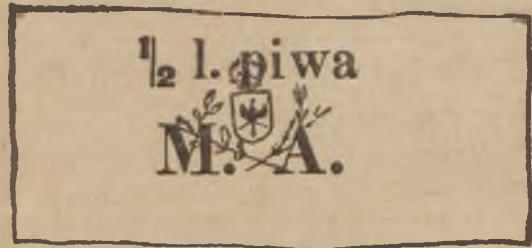
4 osoby zabite, 10 rannych!

Lwów. W gminie Horucko (pow. Drohobycz) wczoraj wieczorem po ogłoszeniu wyniku skrutynium, przyszło do starcia między włościanami a żandarmami. Chłopi obrzucili żandarmów i komisję wyborczą kamieniami i zdemolowali lokal wyborczy, domagając się wydania kart głosowania. Żandarmi dali **dwie salwy. Cztery osoby, w tem jedna kobieta, zabite, dziesięć ciężko rannych.** Dla utrzymania spokoju wysłano do Horucka dwa szwadrony kawalerii i 25 żandarmów.

Lwów. Z Horucka donoszą dalej: Głosowanie w tutejszej gminie rozpoczęło się wczoraj o godz. 11-ej przed południem. O godzinie 4-ej popoł. przystąpiła komisja wyborcza do przeprowadzenia skrutynium, poczem przewodniczący komisji, miejscowy proboszcz grecko-kat. ks. Teofil Skobielski ogłosił następujący wynik głosowania: Oddano 687 głosów, z tego otrzymał ks. Dawydiał (moskalofil) 573 głosów, dr Oleśnicki (Ukrain.) 72, hr. Skarbek (nar. dem.) 42 głosy. Po ogłoszeniu rezultatu wyboru zapanowało wśród zebranych przed lokalem wyborczym włościan silne wzburzenie. Tłum począł się domagać w gwałtowny sposób zwrotu kartek głosowania, utrzymując, że według jego obliczenia miał paść na ks. Dawydiała około 1000 głosów. Przedstawienia komisarzy wyborczego, że wogóle głosujących wszystkich razem było tylko 687, nie przyniosło na nic. Wzbudzony tłum nie chciał żadną miarą ustąpić, żądając nowego głosowania i domagając się wydania ks. Skobielskiego, pod którego adresem rozległy się okrzyki: „Rozewać go na sztuki!“

Napierając siłą na lokal wyborczy, obrzucili tłum żandarmów i komisję gradem kamieniami, przyczem wyleciały wszystkie szyby i zagasiły światła. Było to już późno wieczorem. Kilkakrotne wezwanie o bieżących na miejscu, z razą dwóch a potem 4 żandarmów do rozejścia się, pozostało bez skutku. Gdy grad kamieni sypał się dalej, a trzech żandarmów odniosło obrażenia (!) dał komendant posterunku rozkaz do strzelania. Gdy po pierwszej salwie tłum nie ustąpił i ponowił atak kamieniami, dano **drugą salwę. Padło 4 zabitych, w tem 1 kobieta, 9 osób odniosło ciężkie rany.** Lżej rannych uniósł tłum. Po salwach tłum rozproszył się. Pogrzeb zabitych jutro. Wobec naprężenia sytuacji i wzburzenia zwracającego się przeciw ks. Skobielskiemu, któremu ludność odgraża się pomstą, wysłano celem utrzymania spokoju do Horucka silną asystencję kawalerii i 25 żandarmów.

Piwo wyborcze barona Battaglii.

Oto fotografia jednego z kwitków, których tysiące w dniu wyborów 24 b. m. wydawała propinacja tarnowska celem werbowania głosów dla Battaglii. Litery M. A. znaczą: M. Aberd (poddzierżawca propinacji). Nadto wyobrażony jest na kartce herb książąt Sanguszków, dzierżawców propinacji w Tarnowie. Kto otrzymał taką kartkę, dostawał za nią „halbę“ piwa, — a otrzymywał taką kartkę każdy, kto pokazał kartkę głosowania wypełnioną na Battaglię. P. prokurator tarnowski i p. sędzia śledczy Kukiel nie słyszeli, widąc, o przepisach karnych za przekupstwo wyborcze...

Przegląd polityczny.

Liberalne stronnictwa niemieckie w nowym parlamencie dążą do połączenia się w jeden klub. W tym celu zwołano na przyszły tydzień konferencję, w której wezmą udział: dr Gross imieniem niemieckiej partii postępowej, minister Derschatta imieniem partii ludowej, Peschka imieniem agraryszysy dr Herold imieniem wszechniemców.

Czesi zwołali na przyszłą sobotę do Pragi konferencję posłów narodowych, celem ustanowienia wspólnego programu i naradzenia się nad utworzeniem jednolitego klubu.

Policya berlińska na usługach caratu. Masowe aresztowania, dokonywane obecnie w Rosji po wykryciu rzekomego spisku na cara, znalazły oczywiście echo... w uślužnym Berlinie i przyległym doń Charlottenburgu, gdzie policya w d. 23 b. m. dokonała istnej razzji pośród rosyjskiej kolonii. Policyjne informacje, które się przedostały do burżuazyjnej prasy niemieckiej, prawia jakieś duby smalone o przychwytych, jakoby kompromitujących dokumentach anarchistycznych. Według „Vorwärtsu“, w czytelni rosyjskiej w Berlinie pojawiło się i grasowało przez 3 godziny jakichś 7 po cywilnemu odzianych ludzi, którzy odmówili wszelkiego wylegitymowania się: zabrali oni bez zaprotokołowania całą masę książek i nieco papierów treści błażej. Zrewidowano potem mieszkani prywatne panny Henning, zawiadującą czytelnią i aresztowano ją; aresztowano również 7 osób, które się znajdowały w czytelni, a nie miały przy sobie legitymacji. Znacznie większe rozmiary przybrała akcja policyjna w Charlottenburgu: tu aresztowano i przetrząsnięto mieszkania znacznej ilości Rosyan; po południu około 30 osób znajdowało się pod kłuczem. Szczególnie oburzającym jest zachowanie się policyi pruskiej wobec niejakej p. B., którą oderwano od ciężko chorej, niedawno operowanej córki, tak, iż ta ostatnia znalazła się nagle bez żadnej opieki.

Do powyższego opisu, który tu w streszczeniu powtórzyliśmy, dodaje „Vorwärts“ następującą uwagę: „Znamiennem jest, iż policya występuje na większą skalę ze swem postępowaniem, niegodnym państwa kulturalnego, a wymierzonym przeciw bezbronnyemu przedstawicielowi nieszczęsnego narodu właśnie obecnie, gdy parlament odroczone; w ten sposób obywateli niemieckich, dbałych o względy kulturalne, pozbawiono mownicy, z którejby mogli zaprotęstować przeciwko postępowaniu policyi berlińskiej i w interesie ofiar poruszyć opinię publiczną przeciwko policyjnej samowoli. Niemniej wypada tu podkreślić, że policya przy dzisiejszym zespoleniu się konserwatystów z liberałami nabrała szczególnej otuchy do swej akcji. Czuje się widocznie bezpieczną pod skrzydłami prasy liberalnej, o której sądzi, że unikać będzie zakłócenia miłego pożytku liberalizmu z rządem przez dokonywaną seryo krytykę — zasługujących na najostrejsze napiętnowanie czynów policyjnych.

Czas odnowić przedpłatę!

Szanownych Abonentów „Naprzodu“ upraszamy o odnowienie prenumeraty na **czerwiec.**

Celem uniknięcia przerwy w otrzymywaniu dziennika należy prenumeratę nadać jak najrychlej.

Zamiejscowi abonenci zechcą przesłać prenumeratę naszymi czekami pocztowymi (Nr 834.095).

Miejscowi abonenci mogą płacić albo w administracji, albo do rąk inkasenta, nie zaś roznosicielom.

„Naprzód“ kosztuje miesięcznie:

z odsyłką do domu . . . . . K 2.—
bez odsyłki . . . . . K 1'60

Administracja „Naprzodu“,
Kraków, Sławkowska 29 (Telefon 624).

KRONIKA.

Kraków, 25 maja.

Dokoła egzetycznego Mahlera. Powracając do wyboru Mahlera, „Czas“ ironizuje na temat, iż wyborcy owego wędrownego kandydata nie znali prawdopodobnie jego rozprawek o Praksysielesie, lub zbiorach Luwru, gdyż leży to poza zakresem ich myślenia...

Możeby jednak „Czas“ poironizować zechciał i na temat rzekomego entuzjazmu, którym otaczano od Mielca po Leżajsk wyznaczoną tam kandydaturę p. Bobrzyńskiego. Zapewne, w tym zakątku wyborcy też nigdy nie słyszeli ani o dawnych pracach historycznych Bobrzyńskiego, ani o jego zasługach, jako luminarza oświaty, recte analfabetyzmu galicyjskiego... Widzieli tylko pięciu starostów, wyłających ze skóry, aby przeforsować ekscelencję.

W związku z wyborem Mahlera jeszcze jeden epizod komiczny: p. Głabiński uroczyście wypiera się współlojstwa idyotycznej ustawy galicyjskiej o okręгах dwumandatowych. Na pytanie „Wo ist der Esel?“ usiłuje wschodnio-galicyjski uczyony odwrócić uwagę od swego portretu, a skierować w stronę swoich kolaboratorów.

Nowiny krakowskie.

Park Jordana. Po śmierci prof. Jordana, który pełnił obowiązki kuratora parku swego nazwiska, wdowa po nim prowadzić będzie instytucję do 1 lipca b. r., poczem obejmie park gmina m. Krakowa i zarządzać nim będzie przy pomocy kuratorji, utworzonej z kół obywatelskich.

Klinika psychiatryczna w Krakowie. Ministerstwo oświaty w porozumieniu z ministrem skarbu zgodziło się na budowę w Krakowie kliniki psychiatrycznej przy placu Aryańskim, według planów prof. Piltza.

Kadencja sądów przysięgłych rozpocznie się dnia 3 czerwca rozprawą p. Tadeusza Majewskiego o obrazę czci; rozprawa ta rozpisana jest na 2 dni. W dniach następnych odbędzie się następujące rozprawy: 5 czerwca rozprawa o obrazę czci przeciw Wiktorowi Bachowskiemu, redaktorowi „Kolejarza“, 6 czerwca przeciw Wojciechowi Gawlikowi o zbrodnię nadużycia władzy urzędowej, zaś 7 czerwca przeciw Lejzorowi Zimmerspitzowi o zbrodnię zgwałcenia. Dalsze rozprawy zostaną wyznaczone.

Nowa spółka kterykalna. „Nowiny“ donoszą: Sąd handlowy w Krakowie zarejestrował nową spółkę wydawniczą, którą reprezentują prof. dr Straszewski i ks. Stojałowski, a komandytnikami są pp. dr Antoni Górski i drukarz Stanisław Tomaszewski. Redakcję „Głosu narodu“ objąć ma niebawem ks. Stojałowski.

Zatem „Głos narodu“ stał się oficjalnym organem centrum, a ks. Stojałowski naczelnym redaktorem. A co się stanie z p. Beauprém?

Cyrk Edison przy ul. Starowiślniej daje od piątku 24 do 28 b. m. zajmujący program. Między innymi na najbaczniejszą uwagę zasługują zdjęcia pochodu robotniczego i zabawy w parku Jordana w dniu 1 Maja b. r. Każdy uczestnik tego pochodu i zabawy powinien oglądać to zdjęcie dla upamiętnienia sobie przeżytych w tym pamiętnym dniu wrażeń.

Sprostowanie. Otrzymujemy następujące pismo: Niniejszem upraszam uprzejmie po myśli § 19 ust. pras. o łaskawe zamieszczenie w najbliższym numerze czasopisma „Naprzód“ następującego sprostowania faktu podanego w numerze 134 „Naprzodu“ z dnia 16 maja 1907 na stronie 2, kolumna 3, w rubryce „Nadużycia wyborcze“: Nieprawdą jest, jakoby poodbierał wszystkim robotnikom karty, nieprawdą jest, bym je wypełnił nazwiskiem Zieleniewskiego. Prawdą natomiast jest, że żaden robotnikowi karty nie odebrał i nazwiskiem Zieleniewskiego nie wypełniał. Z uszanowaniem Jan Kręcina, majster piekarski w Krakowie, plac Matejki Nr 9.

Ze sfer nauczycielskich. „Ognisko“ naucz. urządzi w niedzielę 26 b. m. wycieczkę z Krakowa do Tenczyńska, gdzie w tym samym dniu o godz. 3 po południu odbędzie się w ogrodzie browaru tenczyńskiego zebranie towarzyskie członków „Ogniska“ naucz. krzeszowickiego przy dźwiękach orkiestry i produkcjach muzykalno-wokalnych. Bilet wstępu 50 h od osoby. Punkt zborny na dworcu kolejowym o godz. 1 min. 30. Pociągi osobowe z Krakowa do Krzeszowic odjeżdżają o godzinach: 9:20 rano, 1:57 i 3:05 po południu. Powrót z Krzeszowic pociągami osobowymi o 9:15 wieczór w Krakowie o 9:58 lub pociągami o 11:14 w nocy (w Krakowie o 11:42).

Repertuar teatru miejskiego w Krakowie.

Sobota: „Miłość“, komedia towarzyska w 4 aktach, napisał Antoni Potocki (nowość).
Niedziela: „Bolesław Śmiały“, dramat w 3 aktach St. Wyspiańskiego.

Poniedziałek: „Miłość“, komedia towarzyska w 4 aktach Ant. Potockiego.

Wtorek: „Safandul“, komedia w 4 aktach W. Sardou (pierwszy gościnny występ Ferdynanda Feldmana).

Środa: „Pan Damazy“, komedia w 4 aktach J. Bliżńskiego (występ F. Feldmana).

Czwartek: teatr zamknięty.

Piątek: „300 dni“, kratochwila w 3 aktach P. Gault i R. Charvey (występ F. Feldmana).

Sobota: „Mieszczanie“, szkic dram. w 4 aktach M. Gorkiego (występ F. Feldmana).

Niedziela: „Nadzieja“, sztuka w 4 aktach H. Heijermansa (występ F. Feldmana).

Uniwersytet ludowy im. A. Mickiewicza w Krakowie.

Biblioteka Uniwersytetu ludowego. Czytelnia pism oraz Biuro rady mieści się przy ulicy Grodzkiej 43, II. p.

Biblioteka otwarta w dni powszednie od godz. 11—1 i od 3—9, a w niedziele i święta od 9—1.

Czytelnia pism otwarta w dni powszednie od godz. 11—1 i od 3—9, a w niedziele i święta od godz. 9—1 i od 3—9.

Nowiny lwowskie.

Lwów w cyfrach za miesiąc marzec. Ludność wynosiła 177.996, urodzin było 445, skonało 374. Między wypadkami śmierci były: 1 na szkarlatynę, 6 na dyfterję, 97 na gruźlicę, 7 samobójstw; najwięcej wypadków śmierci było w II. dzielnicy. Stacja ratunkowa interweniowała w 439 wypadkach.

Proces studentów ruskich o napad na uniwersytet we Lwowie, odbędzie się dopiero w jesieni, gdyż sądy wiedeńskie podjęły się powtórnego opracowania aktów śledczych, nadesłanych ze Lwowa.

Wystawa galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego, która miała być urządzona w połączeniu z wystawą przyrodniczo-lekarską i higieniczną X. zjazdu lekarzy i przyrodników polskich w jednym z pawilonów na placu powstaniowym, została na czas późniejszy odłożona z przyczyn od Towarzystwa niezależnych.

Wystawa przyrodniczo-lekarska i higieniczna X. zjazdu lekarzy i przyrodników polskich we Lwowie 1907. Komitet urządzający tę wystawę, zawiadamia niniejszem wszystkich wystawców, że otwarcie wystawy nastąpi nieodwołalnie w terminie pierwotnie ustanowionym, t. j. 16 czerwca b. r. Wobec tego przypomina tenże komitet wystawcom, że w myśl postanowień regulaminu winni oni swe okazy dostarczać na plac wystawy w czasie od 1 czerwca do 10 czerwca, gdyż po upływie tego terminu nadesłane okazy mogą zostać zwrócone, względnie niekorzystnie ich pomieszczenie będą musieli wystawcy przypisać opóźnieniu ich wysłania.

Z kraju.

Zemsta za klęskę wyborczą. Burmistrz Przemyśla dr Franciszek Sas Doliński odmówił tow. Aleksandrowi Mandlowi, współredaktorowi „Nowego głosu przem.“ i korespondentowi kilku dzienników, wstępu na salę obrad Rady miejskiej, z którego dotąd zawsze korzystał jako sprawozdawca. Ponieważ dr Doliński wydał ten „zakaz“ w kilka dni po upadku popieranego przez magistrat p. Królikowskiego, przeto zdaje się być trafne ogólne zdanie, że jest to ze strony dra Dolińskiego akt zemsty na tow. Mandlu za to, że ten w „Nowym głosie przem.“ i poza nim popierał kandydaturę tow. Liebermana, wybranego dnia 17 maja znaczną większością.

Proces o spalenie wsi przez lokomotywę pruską. Najwyższy trybunał wydał onegdaj wyrok w sprawie włościan polskich ze wsi Babice pod Oświęcimiem, przeciwko skarbowi kolejowemu pruskiemu o odszkodowanie, z powodu podpalenia wsi przez iskry padające z przejeżdżającego przez wieś pociągu kolei pruskiej. Mimo że wina kolei pruskiej była zupełnie jasną, skarb pruski szorstko usunął się od wszelkich propozycji ugody. Poszkodowani włościanie oraz Towarzystwo ubezpieczeń „Phönix“ wniosło skargę o ustanowienie winy skarbu pruskiego. Po uznaniu tej winy przez dwie instancje galicyjskie, Prusacy wnieśli rewizję do sądu kasacyjnego, który jednak w całości winę skarbu pruskiego potwierdził. Obecnie sąd ustanowi wysokość wynagrodzenia. Idzie tu o kwotę bardzo znaczną (kilkakroć sto tysięcy), bo pożar zniszczył całą prawie rozległą i kwitnącą wieś Babice.

Uprowadzenie żydówki do klasztoru. Dnia 30 kwietnia b. r. uprowadził włościanin ruskii Iwan Chomij, zamieszkały w Dothem pod Kałuszem, 17-letnią dziewczynę Chanę Landsmann z domu 70-letniego ojca, utrzymującego gospodarstwo rolne. Chana była podporą staruszka ojca, zawiadywała bowiem gospodarstwem. Uprowadzenie nie nastąpiło na tle erotycznym; Iwan Chomij jest żonatym, czynu swego dokonał z pobudek religijnych.

Aby zmilczyć pościg nie wsiadł uprowadziciel i uprowadzona do pociągu w Kałuszu, lecz piechotą udawszy się na najbliższą stację, odjechali do Lwowa. Tu powiódł Iwan Chanę do św. Jura i otrzymawszy „remunercję“ w kwocie 6 K, wrócił sam do wsi. Chana została wywieziona do klasztoru Bazylianek przy ul. Zybkiewiczza i tu wszelki ślad za nią zaginął.

Mimo interwencji metropolity Szeptyckiego, mimo starań, czynionych przez zrozpaczoną rodzinę, Chana Landsmann dotychczas nie została zwrócona.

B. GABRYELSKA, Kraków, kupuje, sprzedaje i najmuje — fortepiany, pianina, harmonie i pianole — krajowe i zagraniczne nowe i przebrane — za gotówkę i na spłaty — bez zaliczki.

TELEGRAMY

z dnia 25 maja.

Przyszły wiceprezydent Izby poselskiej. Praga. (Tel. wł.). „Bohemia“, organ liberałów niemieckich donosi, że posłowie socjalistyczni nie przyjmą urzędu wiceprezidenta Izby poselskiej, lecz będą energicznie obstawać przy wyborze barona Hocka na to stanowisko.

„Vorwärts“ o zwycięstwie socjalnej demokracji.

Berlin. (Tel. wł.). W artykule zatytułowanym „Tryumf austriackiej socjalnej demokracji“ pisze centralny organ partji niemieckiej „Vorwärts“: Zwycięstwo naszych towarzyszy w Austrii jest najważniejszym wydarzeniem obecnej chwili politycznej. Z dumą może proletaryat austriacki powiedzieć, że nie wypadek przyniósł mu zwycięstwo, ale jest ono owocem niezmordowanej pracy. Klasę robotniczą w Austrii oczekują jeszcze wielkie zadania na polu polityki społecznej i narodowościowej. Jest teraz wolna droga do nowego ukształtowania państwa na podstawie zaprowadzenia autonomii narodów.

Ściganie antymilitarystów.

Paryż. Dwanaście osób, które podpisały plakat antymilitaryarny, stanie przed sądem przysięgłych.

Bomba w Paryżu.

Paryż. Rosyanin Selenow, przesłuchany przez sędziego śledczego, zeznał, że nie znał Petrowa, który padł ofiarą eksplozji własnej maszyny piekielnej. Selenow powiedział, że grupa rosyjskich zbiegów w Paryżu zabroniła swoim członkom fabryka-

cyi materiałów wybuchowych oraz propagandy czynu.

Manifestacja właścicieli winnic.

Paryż. Zamierzona na dzień jutrzejszy masowa manifestacja w Carcassonne przybieższe, jak słychać, niezwykłe rozmiary. Według dotychczasowych doniesień weźmie w niej udział około 200.000 osób.

SKŁADKI.

Na fundusz agitacyjny krakowskiego komitetu miejscowego złożono: Towarzysze szewcy 4-94. Tow. piekarze II. grupa 2-36. Tow. krawcy krawcy 4—. Tow. rzeźbiarze 3—. Razem 14 K 30 h.

Na fundusz wyborczy krakowskiego komitetu miejscowego złożono: Lorzak 8—. Przez Figulę 4-46. Z organizacji metalowców: z pracowni Gliksslego 2-20, z fabryki Peterseima 1-70, z fabryki Sulikowskiego 3—, poprzednio wykazano 86-70, razem metalowcy 93-60. Rewilak Józef 5—. Oramus 2—. Przez Rapaczynskiego 14-60. Przez Kleinbergera 37-91. R. R. 1—. Dr F. 50—. X. Y. Z. 200—. Gagol 2—. Organ —90. Razem 332 K 77 h. Poprzednio wykazano 4706 K 90 h. Razem 5089 K 67 h.

Przegląd społeczny.

Baczność stolarze - posadzkarze z prowincji! Z powodu braku pracy w Krakowie

zawiadamia organizacja, by nikt do Krakowa nie przyjeżdżał.

Strajk kotlarzy wybuchł w fabryce wagonów w Sanoku. Ostrzega się metalowców, aby pod żadnym warunkiem do Sanoka nie przyjeżdżali.

Ze stowarzyszeń i zgromadzeń.

* Baczność krawcy krakowscy! Kilka indywiduali nadużywa firmy „stowarzyszenie czeladników krawieckich“, które jest „kółkiem sztandarowym“ pod protektorem takich osób jak hr. Tarnowski, dr Leo, oberhyena wyborcza itp. My, robotnicy krawieccy nie mamy nic wspólnego z temi indywidualami i z tem „kółkiem sztandarowym“ i dlatego zwołujemy na niedzielę 26 b. m. o godz. 9 rano do lokalu Związku stow. rob. (Wiślna 5) zgromadzenie robotników krawieckich celem zaprzestowania przeciw nadużyciu firmy „stowarzyszenia czeladników krawieckich“. Na zgromadzenie to zapraszamy wszystkich krakowskich robotników krawieckich.

Organizacja robotników krawieckich * Zabawę leśną na Bielanach urządzają drukarze krakowscy na pomnożenie funduszu budowy własnego domu w niedzielę 2 czerwca. Program nader urozmaicony. Muzyka wojskowa grać będzie od godziny 2 po południu. Wstęp 60 h od osoby, dzieci do lat 10 mają wstęp wolny. W razie niepogody zabawa odbędzie się w następną niedzielę pogodną.

* Baczność stolarze-posadzkarze krakowscy! W poniedziałek 27 b. m. odbędzie się poufne zebranie o godzinie 5 po południu w lokalu Związku stow. rob. (ul. Wiślna 5). Sprawy bardzo ważne, o liczne przybycie uprasza zarząd.

* Chór robotniczy w Krakowie. Zawiadamia się wszystkich członków Chóru, iż od dnia 28 maja b. r. próby Chóru odbywać się będą jak dawniej w lokalu Związku stow. rob. (Wiślna 5) regularnie w każdy wtorek i czwartek o godzinie 7 1/2 wieczorem. Najbliższa próba odbędzie się we wtorek 28 b. m.

NADESLANE.

(Za dział ten redakcyja nie odpowiada).

Dr Józef Liebeskind

253 ordynuje jak roku ubiegłego 3-2 w Marienbadzie, „Haus Kronprinz“.

Dr Leon Brand

były wieloletni sekundaryusz szpitala św. Łazarza i prywatny asystent ś. p. prof. Trzebickiego,

ordynuje w sezonie letnim w Pleszczanach 3-3 (Węgry), Ferencz Jozsef ut. 17. 236

Franzensbad. Dr Bernard Engländer

ordynuje w sezonie letnim willa „Schwarzer Bär“.

Dr Zygmunt Grünzweig

250 otworzył 4-2 kancelaryę adwokacką w Krakowie róg ul. Grodzkiej 38 i Poselskiej 18.

Pomiedzy naturalnemi wodami szczawowemi zajmują

Krondorfska Woda alkaliczna szczawa podług analiz naszych pierwszych powag jakościowo naczelnie miejsce.

Skład główny w Krakowie, Grodzka 48.

Za treść ogłoszeń Redakcyja nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności.

Ceny ogłoszeń w nagłówku.

W pierwszym t. j. od 15 maja do 30 czerwca i trzecim sezonie od 1 do ostatniego września o 30 procent taniej

Obszerną broszurę o TRUSKAWCU wysyła na żądanie Zarząd.

W TRUSKAWCU leczy się z nadzwyczajnym skutkiem

Lekarze zakładowi: Radca ces. Dr EDW. KRZYŻANOWSKI z Buczacza i Dr TAD. PRASCHIL ze Lwowa.

reumatyzm, skaza moczowa, (podagra), otyłość, choroby sercowe, nerkowe i pęcherzowe, ischias, astma, hemoroidy, kiła, choroby kobiece i żądłkowe.

Początek sezonu 15 maja. Koniec sezonu 30 września.

Nie kupujcie żadnego zegarka

szaleń nie widzieliście mojego wielkiego cennika. Otrzymujcie się:

złr. 1-50 złr. 3-50

Zegarki niklowe Roskopf . . . złr. 1-50
srebrne Roskopf . . . złr. 3-50
z podwójnymi kopertami . . .
z trzema srebr. . .
płaskie stalowe . . .
prawdziwe Roskopf kolejkowe . . .
prawdziwe „Omega“ . . .
srebrne łańcuszki . . .
14 karatowe złote zegarki . . .
14 . . . łańcuszki . . .
14 . . . pierścionki . . .
zegary wahadłowe, 70 cm. . .
z uderzeniem dzwonów . . .
wielkych . . .
z mechanizmem muzycznym . . .
kukulkowe . . .
kuchenne, 8 dni idące . . .
budziki z 1 dzwonkiem . . .
z dwoma dzwonkami . . .
świecące w nocy . . .
z dzwonem wieżowym . . .
8 letnia piśmenna gwarancja, za niespodziewanie pieniądze z powrotem

Max Böhnel

zegarmistrz 590
Wien IV., Margarethenstrasse 27
sądowo zaprzysiężony taksator.
Proszę żądać mojego cennika, zawierającego 2000 ilustracji darmo i oplatnie.

Herbata

Wszędzie do nabycia, a gdzie nie ma, żądać z MAGAZYNU JULIUSZA GROSSEGO w Krakowie.

Pierwszorzędne austr. Towarzystwo ubezpieczeń na życie

poszukuje 259

akwizytorów.

Dla nowicjuszy pouczenie i czynne poparcie w pracy. — W razie odpowiedniego uzdolnienia trwała posada za stałymi poborami

Zgłoszenia pod A. B. w dziale inzeratowym „Naprzodu“ Gołębia 2.

Pierwszy krajowy skład Gramofonów i Fonografów

Józefa Wekslera, w Krakowie

ulica Grodzka 71 163

poleca w bardzo wielkim wyborze Gramofony, - Fonografy, płyty i walce najnowszych zdjęć. - Gramofon koncertowy z 10 płytami 35 złr.

Części składowe zawsze na składzie. Ceny bardzo przystępne. Reparaty wykonuje się dokładnie i szybko po cenach umiarkowanych. Cenniki darmo i oplatnie. Zamówienia z prowincji uskutecznią się odwrotną pocztą.

K.3 kosztuje kauczukowa ręczna stampilla, z ożwiakiem, charakterem, adresem, długości 6 cm., z nieograniczoną trwałością z kasetką i poduszeczką do odbijania.
Darmo wysyłam cennik o stampilliach, drukarniach domowych, numerach, szablach itd.
Fabryka stampilli: J. Lewinson, Wiedeń I. Adlergasse 12. Filia w Odessie.
Zastępcy poszukiwani. 144

Globin

jest

najlepszym i najdelikatniejszym środkiem do czyszczenia obuwia

Wszelkie naciadawnictwo karaniem jest! Prawdziwym jest

Thierry'ego Balsam

Prawem ochronione.

z zieloną zakorkowaną jako marką ochronną. Cena 12 małych albo 6 podwójnych flaszek, albo 1 wielka flaszka specjalna z patent. zamknięciem kor. 5. Thierry'ego maść centyfoliowa na wszystkie choroby jak zadawnione rany, zapalenia, uszkodzenia etc. Tygiel kor. 5-60. Rozsyła się tylko za pobraniem pocztowym lub zapłatą z góry. Obydwa te środki domowe są najlepsze wszędzie znane i sławne. Zamówienia należy adresować do

Aptekarza A. Thierry

w Praga, Rohitach-Sauerbrunn. Skład we wszystkich aptekach. Broszury z tysiącem podjękowań autentycznych, darmo i oplatnie.

W 6 DNIACH do AMERYKI

Przeprawa pasażerów do KANADY i ARGENTYNY.

Żądać pouczenia. Korespondentka wystarczy.

Falck & Co, Hamburg, Raboisen 30 N.

Korespondencya we wszystkich językach.

Szkodliwość nikotyny usunięta.

„SALVESOL“

pochłania nikotyne, a właściwie naukowo wyrażając, dosłownie nikotyne związek chemiczny nierozpuszczalny w wilgoci i tej to właściwości zawdzięczyć należy, że nikotyne nie dostaje się do ust, a tem samem usuwa się jej szkodliwe działanie.

O dobroci i doniosłym znaczeniu tego preparatu świadczy rozpowszechnione tułki cygaretkowe ze „Salvesolem“ — oraz uznanie, jakim raczył mnie zaszczyścić W. Pan Prof. Dr. A. Mars.

WP. Mr. farm. W. Bełdowski w Krakowie.

Z przyjemnością donoszę W. Panu, że od czasu, jak używam Pańskiej waty „Salvesol“ w cygarniczkach szklanych, nie doznaję przykrych objawów, które mi dokuczały skutkiem palenia tytoniu. Wobec tego upraszam o nadesłanie mi za pobraniem pocztowym itd. Lwów, 2 maja 1903.

Z wysoce poważaniem Prof. Dr. Antoni Mars.

Oryginalny pakietek „Waty Salvesol“ wystarczy na 200—400 papierosów lub cygar.

1.000 sztuk „ze Salvesolem“ K. 2-80.

Pakietek waty „Salvesol“ 30 lub 60 h.

10 Cygarniczek szklanych 1 K. 20 h.

Wyroby te poleca:

Zakład przemysłowy wyrobów papierowych „NORIS“.

Poszukuje się zdolnego czeladnika

blacharskiego

do „ornamentyki“

zaraz, pod bardzo korzystnymi warunkami. Stałe zatrudnienie zapewnione. — Zgłoszenia u A. Kumera, Karmelicka 24, w Krakowie.

Zjednoczone austriackie akcyjne towarz. żeglugi parowej „AUSTRO AMERICANA“

Jeneralna agencja dla Galicyi i Bukowiny oraz Zastępczo austr. i p. n. LLOYD

GOLDLUST i S-ka

Kraków, ul. Lubiech 1.8.

Jedynie towarzystwo żeglugi upoważnione reskryptem ministerialnym z dnia 30 kwietnia 1901 do l. 2190 do ustanawiania agentów i reprezentantów we wszystkich miejscowościach Austrii.

Regularna i bezpośrednia komunikacja z Austrią do Ameryki, Kanady i t. d.

Trzymajmy się zasady: „swój do swego“. Kto więc chce jechać niech się uda tylko do firmy krajowej:

Jeneralna Agencja dla Galicyi i Bukowiny i sprzedaż kart okrętowych GOLDLUST i Ska Kraków, Lubiech 7, naprzeciw dworca kolejowego. — Lwów, ul. Na Błonie 2. — Czerniowce, Brody, Nadbrzezie, Podwołoczyska, Szczakowa, oraz wszystkie prowincjonalne agencje.

ZOFIA BLESIADECKA .....OSWIECIM.....

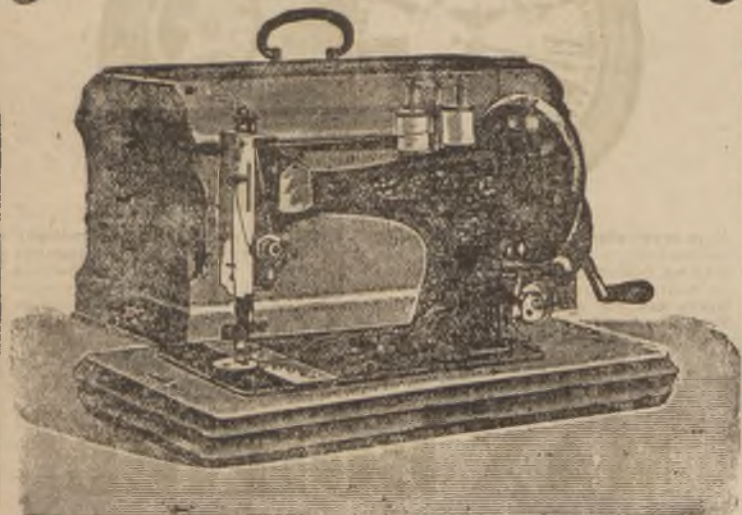

Przez Wysokie
o. K. Namierów
koncesjonowane

Biuro podróży
Zofii Blesiadckiej
Oświęcim (dworzec)
sprzedaje 561
bilety okrętowe do
Ameryki

I, II i III kl. dla parostatków pospiesznych, oraz bilety kolejowe dla kolei północno-amerykańskich we wszystkich kierunkach.
Ceny ścisłe według taryf okrętowych i kolejowych.
Bilety okrętowe do Kanady i bilet kolejowy kanadyjski.
Prospekty darmo i oplatnie.

SKŁAD MASZYN DO SZYCIA i Warsztat naprawy Ignacego Grossa

pod kierownictwem

JANA POJEGO, mechanika specjalisty
w Krakowie, ul. Starowińska L. 1
(naprzeciw gł. poczty).

Wykonuje szybko, dokładnie i gruntownie naprawy maszyn do szycia wszelkich konstrukcji.
Sprzedaje wszelkiego gatunku maszyny nowe, oraz używane w znakomitym stanie, jakoteż części składowe najlepszego gatunku do wszelkich systemów maszyn do szycia.
Zamówienia z prowincji załatwia się odwrotną pocztą.
Wszelkie naprawy mogą być uskutecznione w przeciągu 48 godzin.
Ceny umiarkowane. Ceny umiarkowane.

Zakład kąpielowy wód siarczanych SWOSZOWICE

otwarty z dniem 1 maja

**KAPIELE SIARCZANE i MUŁOWE
TUSZE i KAPIELE ELEKTRYCZNE**

Wody swoszowickie leczą dnę (podagrę), nerwobóle (ischias), reumatyzm, kłę, porażenia, choroby skórne, obrażenia kości, choroby nerwowe, zatrucia węgla i ołowiu. — Stacja kolei, poczta i telegraf w miejscu. — Łazienki i mieszkania zupełnie odnowione.
Taksa kuracyjna, jaką stale mieszkający opłacają, znacznie niższa.

ZARZĄD.

PŁASZOWSKA PAROWA FABRYKA DACHÓWEK i CEGIEŁ

Stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką

Biuro w Krakowie, przy ul. św. Gertrudy 8,
Telefon biura Nr. 45 b. Telefon fabryki Nr. 364.

Poleca:

dachówki

łoczone i ciągnięte czerwone, terowane lub dymione. — Rurki drenowe różnej wielkości, cegły maszynowe, podwójnie prasowane, fasadowe i okładzinowe.

Cenniki i próbki wysyła bezpłatnie

ZARZĄD.

225

KRAKÓW

Telefon Nr. 81. ulica Radziwiłłowska 31 Telefon Nr. 81.
róg ul. Lubież.

LECZNICA CHIRURGICZNA

dla chorych przychodnich.

AMBULATORYUM

zaopatrzone we wszelkie przyrządy do badania i leczenia.

Godziny przyjęcia od 9 do 11 przed południem.

SALA OPERACYJNA.

ZAKŁAD ROENTGENOWSKI

(prześwietlanie i leczenie).

Przyrządy do leczenia gorącym powietrzem według metody Biera, oraz do mechanoterapii i ortopedji.

218

Dr ARTUR FROMMER

b. długoletni I. sekundarysz oddziału chirurgicznego szpitala św. Łazarza
ordynuje od 2—4 po poł.

SINGERA maszyny do szycia

do różnych celów,

a zatem nietylko do użytku przemysłowego, lecz także do wszelkich robót wchodzących w zakres szycia domowego, jedynie u nas nabyć można.

Przy kupnie zważać należy na to, aby maszyna nabytą została w naszych składach.

Nasze składy po znać można po znaku znajdującym się obok.

SINGER Komp. Tow. akc. maszyn do szycia
Kraków, ul. Szpitalna 40.

FILIE:

Kraków, Kazimierz, Wolnica.
Chrzanów, Mickiewicza.
Tarnów, Wałowa 15.
Rzeszów, Trzeciego Maja 5.
Sanok, Jagiellońska obok Kółka rolniczego.

Nowy Sącz, Jagiellońska.
Jarosław, Krakowska 30.
Tarnobrzeg, Rynek.
Łańcut, Rynek.
Jasło, Karmelicka.

169

DRUKARNIA WŁADYSŁAWA TEODORCZUKA

W KRAKOWIE
ulica Filipa L. 11

wykonuje dzieła, broszury, czasopisma,
druki kupieckie i bankowe itd.

Specjalność:

linoleoryty i druki artyst.

Z Prus sprowadzaną drogą wodą Selterską zastępuje w zupełności wodą, polecą przez Towarzystwa lekarskie, alkaliczno-słona, zawierająca części składowe jak

WODA SELTERSKA

67

wyrobu fabryki pod firmą

K. Rząca i Chmurski

w Krakowie, ul. św. Gertrudy 4.

Do nabycia w aptekach i drogueryach.

Hygieniczna bielizna obciągnięta płótnem

wyrobiana przez dostawców król. dworów Saskiego i Rumuńskiego

Mey i Edlich w Leipzig-Plagwitz, jest bardzo elegancką najpraktyczniejszą i najtańszą bielizną dla panów, pań i dzieci. Na oko nie można jej odróżnić od najlepszej bielizny płóciennej, a kosztuje nie więcej jak pranie i zużycie. Usuwa nieprzyjemności połączone z praniem bielizny płóciennej. Bieliznę firmy **Mey i Edlich** wyrzuca się po zbrudzeniu i zastępuje nową; nosi się zatem zawsze nową, nienaganną, doskonałą leżącą bielizną, która nawet przy silnym poceniu się okazuje się bardzo dobrą. W każdym zawodzie, w mieście i podróży jest prawie nieodzowną; po jednorazowej próbie nie powraca nikt do bielizny płóciennej. Bielizna papierowa wyrobiana jest we wszystkich modnych fasonach. Każda sztuka zaopatrzona jest stemplem **Mey & Edlich, Leipzig**, oraz marką handlową.

Stygną bieliznę **MEY I EDLICH** dostać można w sklepach:
PORĘBSKI i ZIMLER, RYNEK L. 8,
ANDRZEJA SCHULTZA NASTĘPCY, RYNEK L. 32.
ANNA BRANDEIS, GRODZKA L. 61.

Zastępca na Galicję:

SYMON LORIA, KRAKÓW, UL. SEBASTYANA L. 20.

111

W Zakładzie ZEGARMISTRZOWSKIM

można nabyć tanio a dobrze uregulowane zegary i zegarki z gwarancją 3-letnią. — Roskopf system Patent z łańcuszkiem 1 złr. 70 ct. Patent Roskopf 3 złr. 50 ct. Budziki od 1 złr. 15 ct. Sienne od 1 złr. 50 ct. Jakoteż wykonuje każdą główną reperację tylko za 90 ct.

K. Zdechlikiewicz
ul. Sławkowska 24 (dom X. Marków).

Kupię kilka małych stolików

252 marmurowych
okrągłych lub czworobocznych.
Zawiadomić: ul. Radziwiłłowska 29,
I. p. na lewo.

Pensjonat „Ukraina“

189 Kraków, Karmelicka 40,
poleca pokoje ubelżowane z całkowitem utrzymaniem na czas dłuższy lub krótszy. — Łazienka w domu. Tamże wydaje się obiady i kolacje na miejscu lub na miasto.

Robactwem

zaniedbane i zanieczyszczone

Mieszkania

meble, sprzęty, zwierzęta domowe, ogrody i oranżerye będą zupełnie oczyszczone tylko przez

FICHTENIN

pat. i ustaw. chronione mydło na owady.

Jedyny

środek do niezawodnego i radykalnego wytępienia wszelkiego robactwa i zniszczenia gniazd tychże.

Wszędzie do nabycia. — Centralne biuro sprzedaży dla Austro-Węgier

Karl Ebel, Opawa.

37

„LE FERMENT“, Kraków, ul. Podwale L. 5

Wyłączne zastępstwo na całą Austrię.

75

Wyrób mleka i fermentu płynnego za pomocą „Laktobacyliny“ według metody dra Miecznikowa, profesora instytutu Pasteura w Paryżu. — Sprzedaż tych wyrobów oraz laktobacyliny w proszkach i w pastylkach. — Broszury i wyjaśnienia traktujące o działaniu na zdrowie tego środka dyetetycznego na żądanie darmo i oplatnie.

Do Ameryki Kanady poł. Ameryki Afryki

tylko pierwszorzędnymi pocztowymi i pospiesznymi parostatkami **szybko i tanio**

B. KARLSBERG
HAMBURG, Ferdinandstrasse 15.

Generalny ekspedytor okrętowy.

96

Po eenach zniżonych poleca największa w okolicy Krakowa

PAROWA FABRYKA WÓDEK POLSKICH

ROMANA MARCZYŃSKIEGO

stare odleżałe wódki, nalewki owocowe, likiery, rumy etc.

100

SKLEPY FABRYCZNE:

Kraków, Floryańska 32. Telefon 605 * Zwierzyniec, Pałac 20. Telefon 77, tuż za rogatką.

Zamówienia na prowincję odwrotną pocztą.

L. 407.

OBWIESZCZENIE.

W wykonaniu przepisów § 29 statutu Powiatowej Kasy dla chorych [w Krakowie, a w myśl uchwały z dnia 16 maja 1907 roku, Zarząd Kasy zwołuje niniejszem

XVIII. WALNE ZGROMADZENIE

Delegatów Robotników i Reprezentantów Pracodawców Powiatowej Kasy dla chorych w Krakowie

które odbędzie się

w niedzielę dnia 2 czerwca 1907 roku o godzinie 9 rano

w lokalu Biura Zarządu (Rynek Kleparski L. 9, I. p.).

PORZĄDEK DZIENNY:

1. Zagajenie Przewodniczącego Zarządu.

2. Odczytanie protokołu ze zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 8 maja 1906 r.

3. Sprawozdanie z czynności i rachunków za rok 1906 i wniosek Wydziału nadzorczego o udzielenie Zarządowi Kasy absolutorium, oraz o przyjęcie do zatwierdzającej wiadomości wprowadzenia w wykonanie zmiany §§ 5, 10 i 11 statutu Kasy.

4. Wniosek o podniesienie ukwalifikowanych robotników stolarskich, tapicerskich, tokarskich i pokrewnych zawodów, począwszy od roku po wypisie, do kategorii przeciętnego zarobku dziennego 3 koron.

5. Wnioski Delegatów Robotników i Reprezentantów Pracodawców.

PP. Delegaci i Reprezentanci przy wejściu do sali obrad (Rynek Kleparski L. 9) powinni okazać kartę legitymacyjną, upoważniającą ich do wzięcia udziału w obradach Walnego Zgromadzenia w latach 1906—1908.

Po karty legitymacyjne, o ileby tychże wybrani w roku 1906 PP. Delegaci i Reprezentanci nie otrzymali, należy się zgłaszać do dnia 1 czerwca 1907 r. do Biura Zarządu Kasy (Rynek Kleparski, L. 9) w godzinach urzędowych od 8 rano do 3 po południu.

UWAGA. W razie nieprzybycia w oznaczonym powyżej czasie Delegatów i Reprezentantów w liczbie koniecznej do powzięcia uchwał, zwołuje się niniejszem ponownie XVIII. Walne Zgromadzenie z niezmiennym porządkiem dziennym, które odbędzie się w Biurze Zarządu Kasy tego samego dnia o godzinie 11 rano, bez względu na liczbę obecnych Delegatów i Reprezentantów.

Zarząd powiatowej Kasy dla chorych w Krakowie

Prezes Kasy:
ZYGMUNT KLEMENSIEWICZ.

Kraków, dnia 16 maja 1907.

Dom towarowy

Abrahama Lindenbauma

w Krakowie, ul. Dietłowska 41.

Wstęp wolny! Bez obowiązku kupna!

Hurtownie i detalicznie.

Obstalunki zamiejscowe odwrotną pocztą za zaliczką.

Największy skład obuwia!

Wyrób karlsbadzki, amerykański i Goodyear-Welt. Pantofle letnie i zimowe. Kalosze rosyjskie i krajowe. Bielizna męska, damska i dziecienna. Fartuszki. Halki. Krawaty. Szelki. Kołnierze. Paski damskie, męskie. Pończochy. Skarpetki. Bielizna Dra Jägera. Koronki. Hafty. Wstążki. Stroje damskie. Jedwabie. Aksamity. Plusze. Chustki jedwabne i wełniane. Firanki. Story. Parasole. Trykoty. Rękawiczki skórkowe i jedwabne. Sukienki i ubranka dziecienne. Sznurowki. Przybory do sukien. Chustki kieszonkowe. Prześcieradła gumowe i t. d.

Wszystko w wielkim wyborze.

194 Szybka obsługa.

Otwarte od godziny 8—1 i od 2—8.

Za towary nieodpowiednie zwraca się pieniądze.

Ceny niebywale niskie stałe.

Dom towarowy!

Jedyny w Galicji! Godny widzenia.

Oryginalne

„kolejowe Roskopf“

prawdziwa marka

tylko ochronną zaopatrzone

złr. 3-50

złr. 4-—

Moje oryginalne „kolejowe Roskopf“ anker rem. zegarki mają 32 godzinny szkłem kryty werk ankorowy, na rubinach, emaliowany cyferblat, oprawę prawdziwą niklową, dokładnie zamkniętą, nie przepuszczającą kurzu, z pokrywką do otwierania na szarnierach, patentowany sposób nakręcenia z przesakiwaniem sprężyny zegarowej, wskutek czego wykluczonem jest przekręcenie. — Każdy zegarek posiada kompasowe regulowanie i jest przy wszelkim powietrzu dokładny na minutę. Już przeszło 10.000 sztuk dostarczonych do c. k. kolei państw. ku zupełnemu zadowoleniu.

Bez wskazówki sekundowej K. 7. Z wskazówką sekundową K. 8.

3-letnia pisemna gwarancja, za nieodpowiednie pieniądze z powrotem.

Wysyłka za zaliczką.

215

MAX BÖHNEL

WIEN, IV., Margarethenstrasse 27.

Sądownie zaprzysiężony taksator i rzeczoznawca.

Proszę żądać mego cennika zawierającego 2.000 ilustracji, darmo i oplatnie.

Wielmożny Pan Max Böhnel, Wiedeń, IV. Z przyjemnością donoszę Panu, że jesteśmy z przesłanych zegarków zadowolony i idą one znakomicie.

Z wysokim poważaniem

Ed. Żurek, nadrezydent c. k. kolei państw. w Tryście.

(Przed nadsładownictwem ostrzega się).

ZAMKNIĘCIE RACHUNKOWE

Powiatowej Kasy dla chorych w Krakowie

za czas od 1-go stycznia do 31-go grudnia 1906 r.

PRZYCHODY				ROZCHODY			
	Przychody rzeczy-wiste		Razem		Rozchody rzeczy-wiste		Razem
	Kor.	h.			Kor.	h.	
1 Bieżące opłaty członków	16631	20	19948 17	1 Wyplacone zasiłki (łącznie z zasiłkami dla położnic) . .	12413	73	12545 34
2 Bieżące opłaty pracodawców	8289	90	9948 38	2 Płace lekarzy i kontrola chorych	5011	06	5405 26
3 Różne { a) wstępne	17	86	17 86	3 Wydatki na lekarstwa, wino, opatrunki i wody mineralne .	4164	82	6996 57
przychody { b) grzywny	136	40	136 40	4 Koszta szpitalne i podwoły dla chorych	769	08	2010 76
4 Odsetki od gotówki lokalnej	990	92	990 92	5 Koszta pogrzebowe	742	—	742 —
5 Odpis nieuiszczonych pretensyj z r. 1905	820	60	820 60	6 Oplata 5% do funduszu zasob. związkowego	—	—	— —
6 Fundusz rezerwowy z końcem roku 1905	—	—	26010 28	7 Koszta administracji	6510	08	6709 08
				8 Różne { a) odpisanie 5% od wartości inwentarza	—	—	75 90
				wydatki { b) odpisane nieściągnięte opłaty kasowe z r. 1905 .	—	—	349 60
				c) różne wydatki	585	79	587 34
				9 Teraźniejszy fundusz rezerwowy z d. 31 grudnia 1906 r. .	—	—	22450 76
Razem	26886	88	57872 61	Razem	30196	56	57872 61

WYKAZ MAJĄTKU

z dniem 31 grudnia 1906 r.

STAN CZYNNY		Kor.	h.	STAN BIERNY		Kor.	h.
1 Gotówka z dniem 31 Grudnia 1906 r.		518	19	1 Nieniszczone należności osób trzecich { a) członkom Kasy		131	61
2 Książeczka Kasy Oszczędności miasta Krakowa jako kaucya służbowa kasyera .		424	97	b) lekarzy		394	20
3 Wkładki oszczędności { a) Poczтовая Kasa oszczędności		20009	82	c) apteki, opatrunki, wino i wody mineralne		2831	75
z 4% bieżącym { b) Powiatowa Kasa oszczędności w Krakowie		—	—	d) szpitali		1241	68
c) inne wkładki		305	—	e) różne inne		200	55
4 Różne należności (zaliczki urzędników)		1442	09	f) inwentarz		—	—
5 Wartość inwentarza po odpisaniu 5% zużycia		4975	45	2 5% funduszowi związkowemu we Lwowie		424	97
6 Zaległe opłaty kasowe (po odpisaniu nieściągalnych)		—	—	3 Kaucya służbowa kasyera		22450	76
Razem		27675	52	4 Teraźniejszy fundusz rezerwowy		—	—
				Razem		27675	52

J. Kusiba
Kierownik biura.

Lukes Franciszek
Przewodniczący Zarządu.

Kraków, dnia 31 grudnia 1906.

Sprawdzono i zgodnie z księgami znaleziono.

Wydział nadzorczy:
Lauer Zygmunt   Figuta Wincenty,   Piotrowski Władysław,   Spitzel Filip,   Góralik Leon,   Górski Tomasz
Przew. Wydziału.   Członkowie Wydziału.

Czeladnik rymarski

który chomonta, podkłady jako też wszelką wyjazdową robotę samodzielnie wykonuje, znajdzie natychmiast trwałe zajęcie z dobrą zapłatą u Moritza Leitnera, Kraków, 258 ul. Basztowa L. 18.

Poszukuje prasowaczki i praczkę

pralnia wiedeńska

Józefa Plattnera w Tarnowie 251 za dobrą pensją.

Poszukuję dobrych malarzy pokojowych,

którzy potrafią ręcznie malować na plafonach, przeważnie do ornamentyki secesyjnej na stałe zajęcia do Lwowa, pod gwarancją zatrudnienia do późnej jesieni.

Zgłoszenia: Michał Lehnert, Lwów, ul. Króla Leszczyńskiego 14.

Wszystkie artykuły

wchodzące w zakres handlu towarów kolonialnych wysiła handel pod firmą

Wojciech Olszowski

w Krakowie, Mały Rynek, róg ul. Szpitalnej.

Najlepszego gatunku

igły, oliwy i innych przyborów do maszyn do szycia dostaje można tylko

w składzie maszyn do szycia

Kraków, Starowiesna 1.

Wysyłka na prowincję za zaliczką.